

Selekcje wymiarów części silnika SO3 i ich wzajemne kojarzenie

Informacja niniejsza ma na celu zorientowanie Użytkowników, Stacji Obsługi i Warsztatów Naprawczych o stosowanych selekcjach wymiarów części silnika SO3. Uwagi podane przy tabelach powinny zainteresowanych uchronić przed niewłaściwym skojarzeniem części silnika podczas wymiany ich w czasie naprawy. Tylko prawidłowy wzajemny dobór elementów daje gwarancję właściwej współpracy i minimalnego zużycia a co za tym idzie zapewnia maksymalny okres użytkowania silnika.

Treść informacji:

1. Cylinder
2. Tłok
3. Sworzeń tłokowy
4. Pierścienie tłokowe
5. Korbówód
6. Sworzeń korbowodu
7. Rolki łożyska korbowodowego
8. Kojarzenie elementów łożyska korbowodowego

1. CYLINDER S03.10.02f

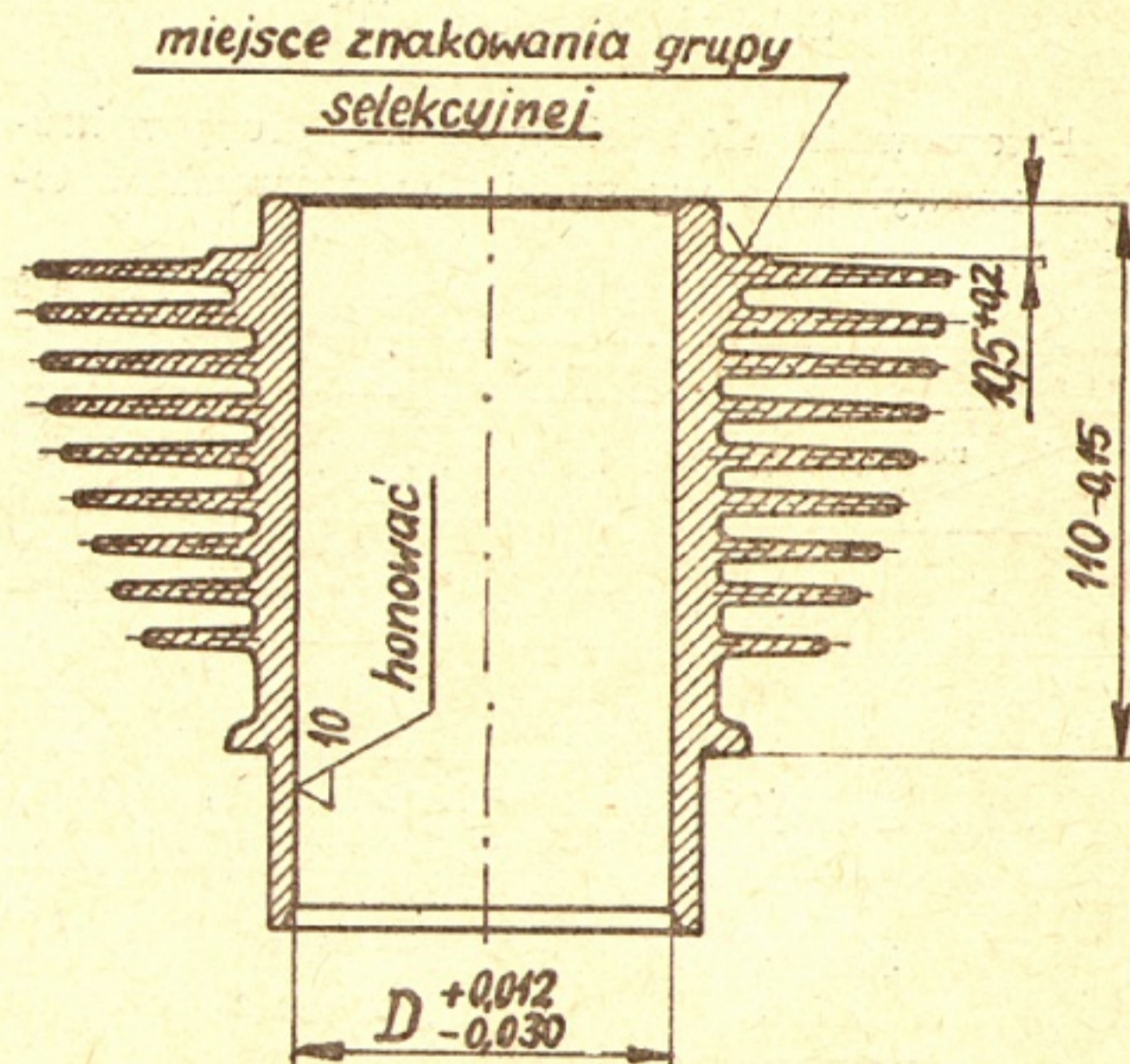
Przeprowadza się selekcję na trzy grupy w każdym nadwymiarze wg wymiarów podanych w tabeli 1.

Tabela Nr 1

Nadwymiar		1	2	3	4	5
Wymiar nomin. „D”	75,00	75,25	75,50	75,75	76,00	75,50
Znak						
	74,970	75,220	75,470	75,720	75,970	76,470
	74,984	75,234	75,484	75,734	75,984	76,484
...	74,984	75,234	75,484	75,734	75,984	76,484
	74,998	75,248	75,498	75,748	75,998	76,498
...	74,998	75,248	75,498	75,748	75,998	76,498
	75,012	75,262	75,512	75,762	76,012	76,512

Zakład produkuje cylindry o wymiarze nominalnym ϕ 75,00 mm. Przewiduje się, że średnicę

te można, przy remontach, rozracać kolejno na 5 nadwymiarów wg tabeli 1. Po zakwalifikowaniu rozrzonego cylindra do określonej grupy selekcyjnej dobieramy tłok oznaczony tą samą grupą selekcyjną podaną w tabeli 2. Np. dla cylindra, który

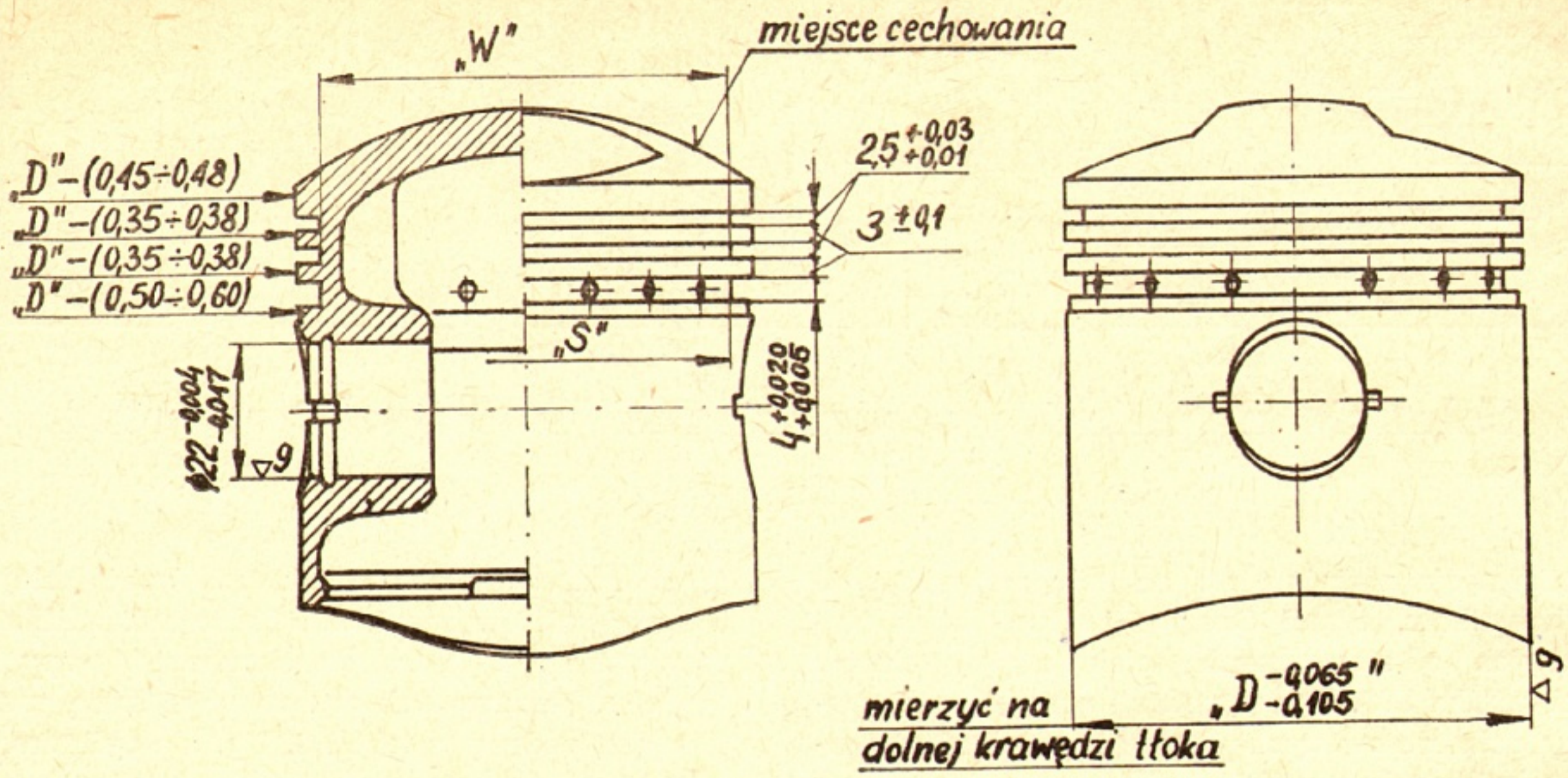
po rozrzeniu na wymiar D w granicach 75,498 ÷ ÷ 75,512 czyli należy do trzeciej grupy selekcyjnej drugiego nadwymiaru, dobieramy tłok o wymiarze nominalnym 75,50 i oznaczeniu grupy selekcyjnej: „...”.

Przy rozraniu należy utrzymać prostopadłość osi cylindra do powierzchni oporowych górnej i dolnej w granicach do 0,05/100 mm. Maksymalna stożkowatość i owal średnicy D łącznie 0,01 mm.

2. TŁOK S03.20.01

Selekcję tłoka przeprowadza się ze względu na:

- 1) Średnicę nominalną tłoka „D” i 2) Średnicę otworu na sworzeń tłokowy.

Selekcja wymiaru „D”

Tabela 4

Przeprowadza się selekcję na trzy grupy w każdym nadwymiarze wg wymiarów podanych w tabeli 2.

Tabela 2

Nadwymiar		1	2	3	4	5
Srednica nomin. „D”	75,00	75,25	75,50	75,5	76,00	76,50
Znak						
·	74,895 74,909	75,145 75,159	75,395 75,409	75,645 75,659	75,895 75,909	76,395 76,409
· ·	74,909 74,922	75,159 75,172	75,409 75,422	75,659 75,672	75,909 75,922	76,409 76,422
· · ·	74,922 74,935	75,172 75,185	75,422 75,435	75,672 75,685	75,922 75,935	76,422 76,435

Nadwymiar Nr	Średnica nominalna nadwymiaru	Wymiar „W”	Wymiar „S”	Ciężar G
	75,00	68,00 - 0,2	6,80 - 0,2	272 ± 5
1	75,25	68,25 - 0,2	68,05 - 0,2	
2	75,50	68,50 - 0,2	68,30 - 0,2	
3	75,75	68,75 - 0,2	68,55 - 0,2	
4	76,00	69,00 - 0,2	68,80 - 0,2	
5	76,50	69,50 - 0,2	69,30 - 0,2	

Tabela selekcji wymiaru $\phi 22$

Tabela 3

Selekcja wg wymiaru $22 - 0,04$ $- 0,17$	Znak
21,983 ÷ 21,988	I
21,988 ÷ 21,992	II
21,992 ÷ 21,996	III

Tabela wymiarów „W” i „S”

Ze względu na stosowanie nadwymiarów „D” mamy różne wymiary „W” i „S”:

- W miejscu cechowania tłoka jest wybity znak określający:
- średnicę nominalną tłoka np. „75,00”
 - grupę selekcyjną średnicy tłoka np. „·”
 - grupę selekcyjną średnicy otworu na sworznie np. „||”

Przykład cechowania tłoka: „75,00 · ||”

Przy montażu kojarzy się tłoki z cylindrami i sworzniami tłokowymi oznaczonymi tymi samymi grupami selekcyjnymi np. tłok grupy „·||” kojarzy się z cylindrem grupy „·” i sworzniem tłokowym grupy „||”. Do cylindra roztoczonego, przy naprawie, np. na wymiar nominalny $D=75,50$ i zakwalifikowanego do drugiej grupy selekcyjnej bierzemy tłok o oznaczeniu „75,50 ·”.

3. SWORZEŃ TŁOKOWY S03.20.04g

Sworznie tłokowe są produkowane w dwóch nadwymiarach wg tabeli 5.

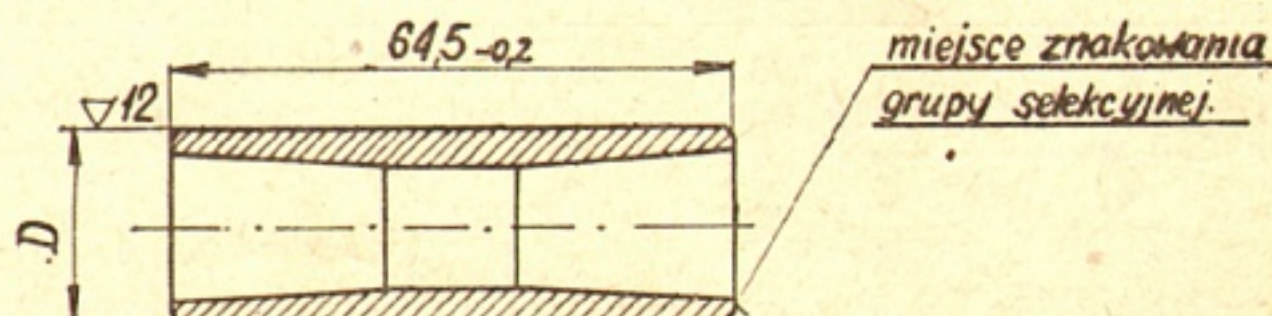

Tabela wymiaru D

Tabela 5

Wymiar nominalny 22,00	Nadwymiar		Oznaczenie kreskami
	1	2	
	22,05	22,10	
Selekcja			
22,000 ÷ 21,997	22,050 ÷ 22,047	22,100 ÷ 22,097	III
21,997 ÷ 21,994	22,047 ÷ 22,044	22,097 ÷ 22,094	II
21,994 ÷ 21,991	22,044 ÷ 22,041	22,094 ÷ 22,091	I

Sworznie tłokowe kojarzy się przy montażu z odpowiednią grupą tłoka i korbowodu np.: sworznie grupy selekcyjnej „III” kojarzyć z tłokiem grupy „III” i korbowodem grupy „III”.

Sworznie nadwymiarowe pakowane są w pudełko, na których oznaczony jest nadwymiar sworznia np.

Sworznie tłokowy 22,10 II — S03.20.04

PIERŚCIENIE TŁOKOWE

Pierścienie tłokowe wg rysunków: S03.20.02, S03.20.03, S03.20.28 produkowane są w pięciu nadwymiarach średnicy wg tabeli 6.

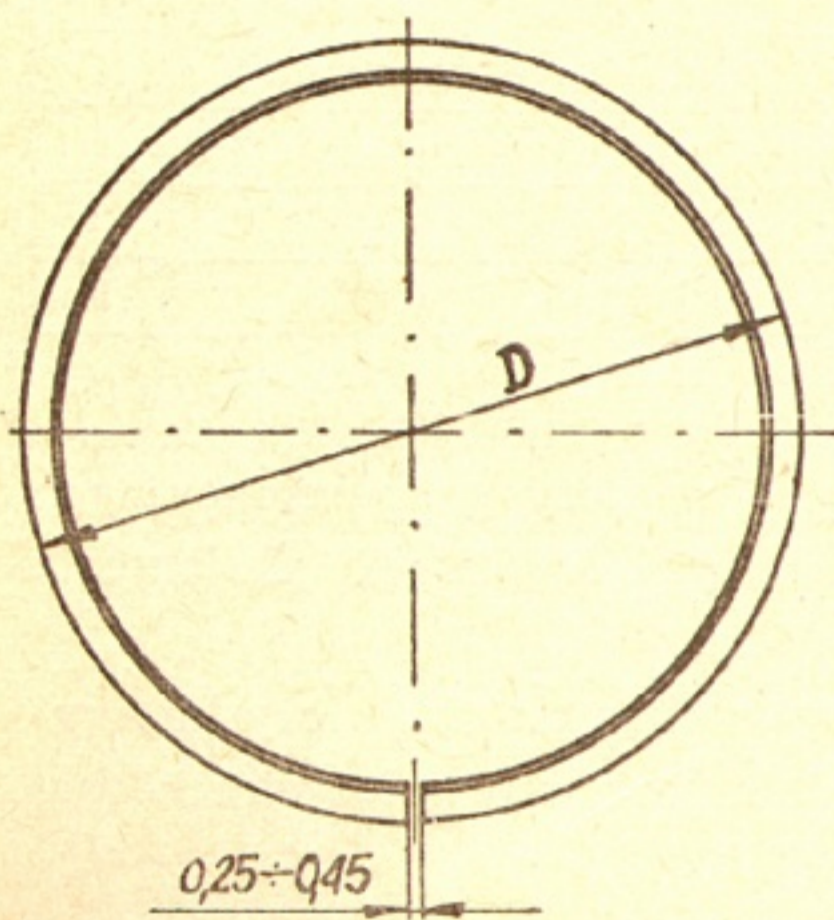
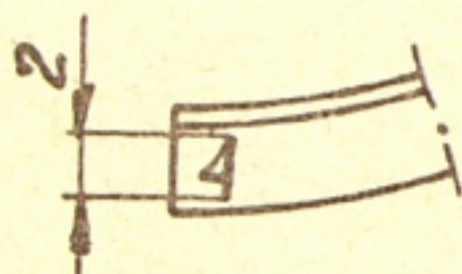

Tabela 6

Nadmiar Nr	Średnica D
	75,00
1	75,25
2	75,50
3	75,75
4	76,00
5	76,50

Szczelinę 0,25 ÷ 0,45 mierzy się umieszczając pierścień w tulei o średnicy D wykonanej w tolerancji sprawdzianu przechodniego H7. Do różnicowego cylindra dobieramy pierścień z odpowiedniego nadwymiaru i po włożeniu do tulei cylindrowej mierzymy wielkość szczeliny zamka (powinna zawierać się w granicach 0,25 ÷ 0,45 mm). Nadwymiar pierścienia znaczy się roztworem siarczanu

miedzi przy pomocy gumowej pieczętki na płaszczyźnie czołowej pierścienia przy zamku w miejscu jak na rysunku.

Warunki odbioru zgodne z PN-59/S-36507.

Do silnika S03 używa się trzech rodzajów pierścieni tłokowych:

1. S03.20.28 pierścienie uszczelniające z żeliwa szarego specjaln. o $H_{RB} = 97 \div 105$ chromowane na średnicy zewnętrznej (pozostałe powierzchnie fosforanowane).
2. S03.20.02 pierścienie uszczelniające z żeliwa szarego specjalnego o $H_{RB} = 97 \div 105$ fosforanowane.
3. S03.20.03 pierścienie zgarniające z żeliwa szarego specjalnego o $H_{RB} = 97 \div 105$ fosforanowane.

Pierścienie zakłada się na tłok w kolejności jak podano wyżej licząc od denka tłoka. Zatem pierścien uszczelniający chromowany winien być najwyżej (najbliżej denka tłoka a najdalej od otworu na sworznie tłokowy).

5. KORBOWÓD S03.20A.05Xd

Korbowody selekcjonuje się ze względu na dwa wymiary:

- 1) średnicę otworu dla sworznia tłokowego,
- 2) średnicę otworu w stopie korbowodu.

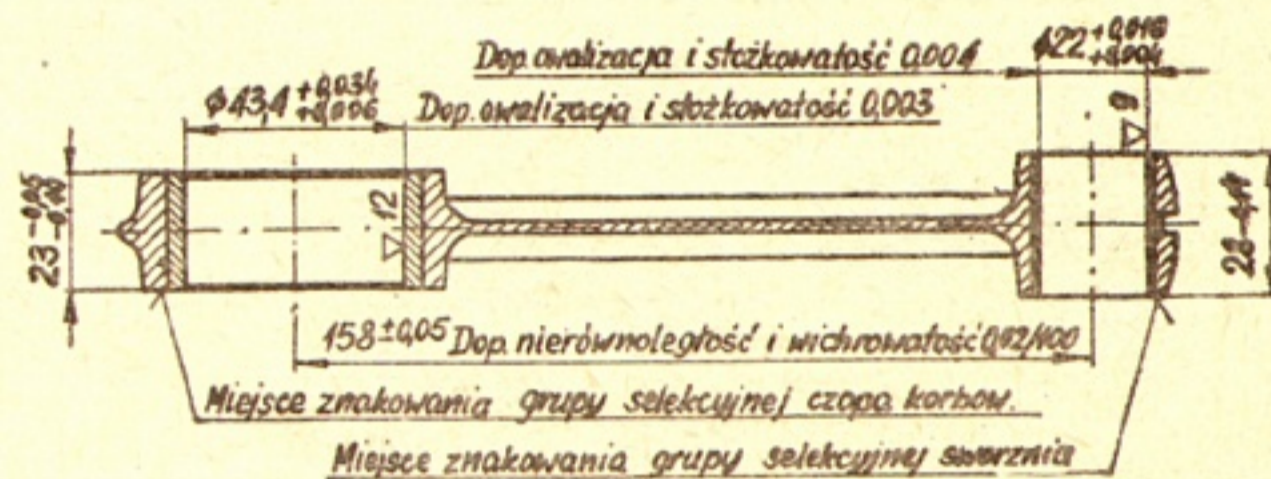

Tabela 7

Selekcja wymiaru $\phi 22$	$+0,016$ $+0,004$	Oznaczenie kreskami
22,016 ÷ 22,012		III
22,012 ÷ 22,008		II
22,008 ÷ 22,004		I

Tabela 8

Selekcja wymiaru $\phi 43,4$	$+0,031$ $+0,006$	Znak
43,406 ÷ 43,410		1
43,410 ÷ 43,414		2
43,414 ÷ 43,418		3
43,418 ÷ 43,422		4
43,422 ÷ 43,426		5
43,426 ÷ 43,430		6
43,430 ÷ 43,434		7

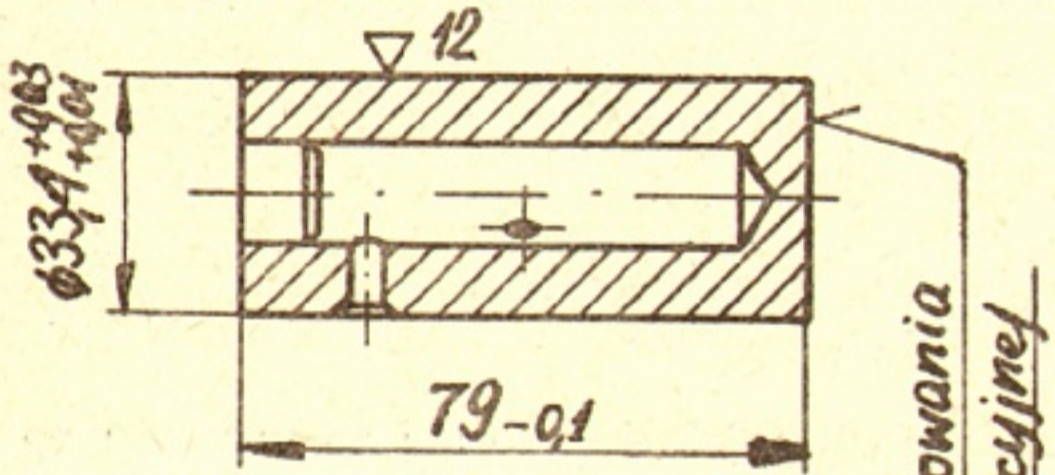
Należy zwrócić uwagę na bardzo wysoką gładkość bieżni łożyska $\phi 43,4 +0,031 +0,006$

6. SWORZEŃ KORBOWODU S03.20.11.1

Średnicę zewnętrzną sworznia korbowodu: $\phi 33,4$
 $+0,030$
 $+0,010$

dzieli się na pięć grup selekcyjnych:

Nowa wersja
od silnika Nr 24.150

Stara wersja
do silnika Nr. 24.150

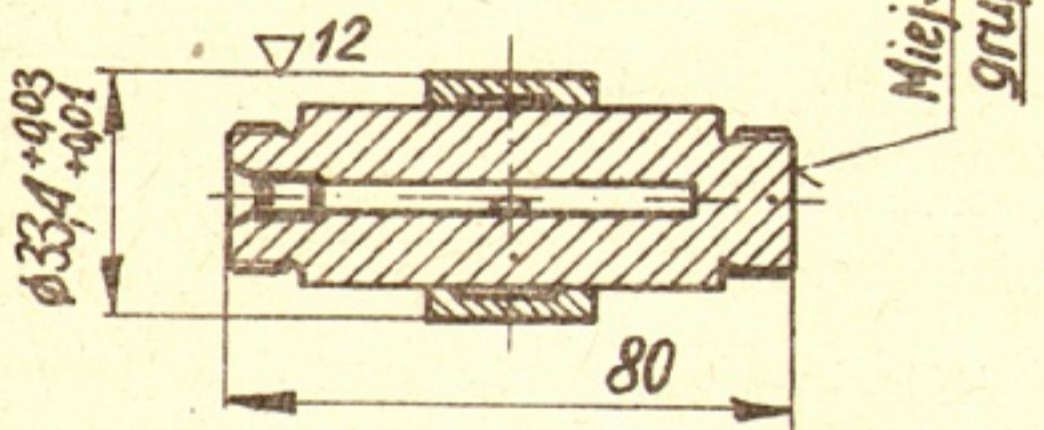

Tabela 9

Selekcja wymiaru $\phi 33,4 \begin{matrix} +0,030 \\ +0,010 \end{matrix}$	Znak
33,410 ÷ 33,414	1
33,414 ÷ 33,418	2
33,418 ÷ 33,422	3
33,422 ÷ 33,426	4
33,426 ÷ 33,430	5

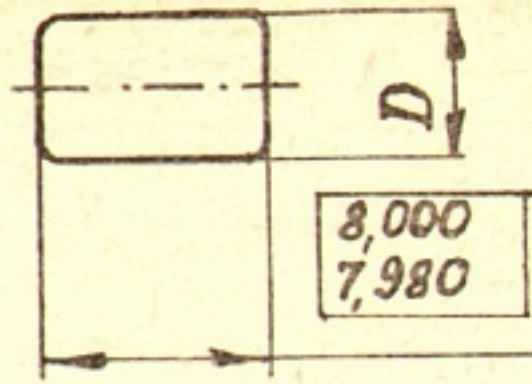
Sworzeń korbowodu w obu wersjach ma takie same tolerancje wykonania średnicy $\phi 33,4$ oraz podziału na grupy selekcyjne wg tej samej tabeli 10.

Zwrócić uwagę na bardzo wysoką gładkość bieżni łożyska korbowodowego i należy ją jej konserwację.

7. ROLKA ŁOŻYSKA KORBOWODU $\phi 5 \times 8$ S01.20.25c

Wymiar $D = 5,000 \div 4,994$ dzieli się na trzy grupy selekcyjne wg tabeli 10:

Tabela 10

Grupa	D
1	4,994 ÷ 4,996
2	4,996 ÷ 4,998
3	4,998 ÷ 5,000

Poszczególne grupy selekcyjne są osobno pakowane.

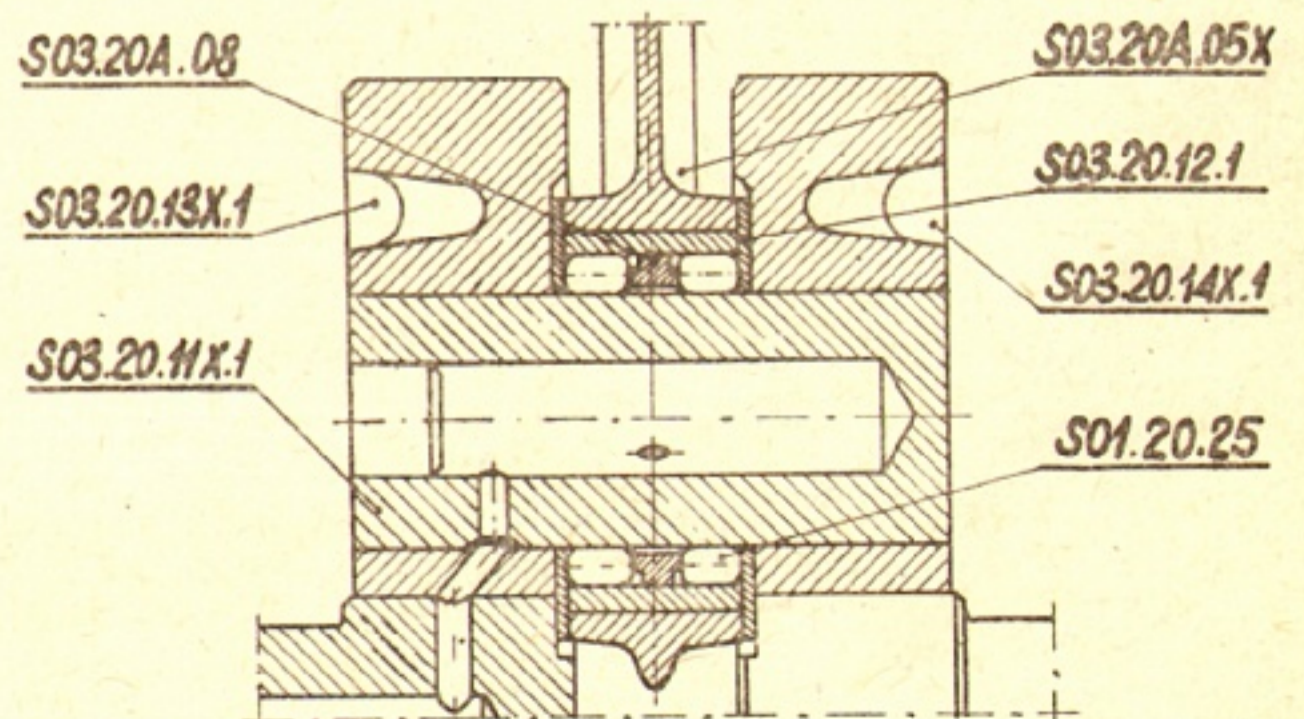
8. TABELA SKOJARZEŃ: KORBOWÓD KOMPLETNY, SWORZEŃ KOMPL. I ROLKI

Tabela 11

Sworzeń wg Tabeli 9	1	2	3	4	5
1	1				
2	2	1			
3	3	2	1		
4		3	2	1	
5			3	2	1
6				3	2
7					3

W tabelce wpisano numery grup selekcyjnych rolek, które należy użyć dla danego skojarzenia sworznia z korbowodem.

Luz promieniowy w kompletnym łożysku wynosi $0,000 \div 0,012$. Luz poosiowy w łożysku korbowodu wynosi $0,15 \div 0,30$.

Ułożyskowanie korbowodu (fragment wału korbowego kompletnego)